

Bønesbladet

Det har vært stortingsvalg. Vi har vært gjennom en tid med mange løfter om bedre forhold i landet vårt.

REFLEKSJON: Bjarte Holme

Selv om Norge er kåret til det lykkeligste landet i verden å bo i, er der forhold som kan forbedres. Vi lever så visst ikke i en fullkommen verden. Men hva tenker vi på med bedre forhold – tenker vi da bare på økonomiske og materielle forhold?

Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde?»

Slik spør Jesus i sin berømte preken, bergprekenen. *Hvis noe kan kjøpes for penger, er det høyst trolig verdiløst.* Dette ordet fikk jeg som en kommentar til dette bibelordet. Ja, hva er det som har umistelig verdi? Hva er det som har fokus i våre liv? Hva er det som kommer først?

I Bergprekenen tydeliggjør Jesus Guds vilje – en grensesprengende kjærlighet – en kjærlighet som skal motivere alt som sies, gjøres og skjer. Å etterleve denne kjærligheten krever langt med enn en dose med Møllers tran hver dag.

Men så lever vi i en verden hvor denne kjærligheten ikke er enerådende – så langt derifra. Vi preges av en verden der mennesker bruker religion, bruker Gudstro, til å oppnå makt, kontroll, posisjon, status med å undertrykke, mishandle, torturere, henrette. Skremmende bilder velter innover oss som tydelig vitner om det. Det skjer i alle religioners navn og kan fylle noen og enhver av oss med bekymringer og tvil.

Når Gudstroen blir brukt til å tjene og dyrke seg selv, da synliggjøres det at

Først av alt

det ikke er mulig å tjene to herrer. Det går ikke an å bruke Gud til å tjene seg selv. Det har gjennom historien blitt synliggjort gang på gang. For det resulterer i en grumsete og fryktinngytende verden – en verden som menneskeheten har vært preget av i årtusener.

Hva kommer først av alt i våre liv – karriere, posisjon, makt, ære, eienedom, penger – det som kan samles i uttrykket å gjøre det godt? Eller er det å bruke evner og krefter til beste for alle – bringe glede og trygghet – vise omsorg og kjærlighet – det som kan samles i uttrykket å gjøre det godt fremfor å gjøre det godt?

«La oss vandre i lyset» er en sang som synges i kirken. Å vandre i lyset høres flott ut, men samtidig kan det være svært utfordrende. For lyset avslører det skjulte – det som vi kan være redde for blir avslørt, fordi det røper hvordan vi egentlig er og har det. Samtidig er det det skjulte som hindrer et åpent og trygt samfunn – hindrer bedre forhold for alle.

Lyset som sangen handler om, er ikke hvilket som helst lys, men Guds kjærlighets lys. Frykten for å leve i lyset kan gå på det at vi frykter å bli avvist og satt utenfor. Det blir gjerne situasjonen der et menneske blir avslørt av et annet menneske. For ofte er det nådeløst. Men helt annerledes er det hos Gud. Jesus viste at Gud elsker med en kjærlighet som utholder alt, tror alt, håper alt, toler alt – med kjærligheten som aldri faller bort – en kjærlighet som gjør at vi hos Gud blir møtt med tilgivelse og nåde.

Når Jesus utfordrer: *Søk først Guds*

rike og hans rettferdighet handler det nettopp om å søke kjærlighetens kilde, Gud. Gud som er kjærlighetens kilde – kjærligheten som gjør fri og langt overgår menneskets syn på rettferdighet. Kjærligheten som gjør oss fri til å tåle å vandre i lyset. Kjærligheten som gjør oss fri til å leve åpent, sant, ekte og sårbart. Kjærligheten som gjør oss fri til å bruke våre evner og krefter – det vi eier, er og har – på å gjøre godt fremfor å gjøre det godt – ja, på å leve Gud til ære og mennesket til gagn. Det blir aldri verdiløst. Det kan hjelpe oss å gripe mer av påstanden: Hvis noe kan kjøpes for penger, er det mest sannsynlig verdiløst.

Hva kommer først av alt?

Vi er utfordret til å svare: Å søke Guds rike og hans rettferdighet – eller sagt på en annen måte: å søke Guds kjærlighet – kjærligheten som aldri faller bort. Denne kjærlighet har gitt verden to konkrete seierstegn – et nakent kors og en åpen grav – Jesu kors og Jesu grav.

Denne kjærligheten gir grunn til å slippe bekymringene og til å kunne gripe dagen. Denne kjærligheten kan det aldri bli nok av i et samfunn – denne kjærligheten er det som kan skape stadig bedre forhold i et samfunn.

Velkommen i kirken til å stadig bli minnet om dette. Det trenger vi. ●

BRIVELAND • BIRNES • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STORTVEIT • SØRREDE
Menighetsbladene i Fana

Bønnesbladet

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Fana prosti. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes bones.menighet@bergen.kirken.no

Lokalredaksjon og lokalannonser:

Stein Rune Risa,
917 17 655 - steinrr@gmail.com

Annonsor side 5-16:

Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff» side 5-12. All annen kontakt: Se lokalredaksjon

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:

Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:

Tirsdag 21. november

Livet i Bønes speidergruppe

Bønes speidergruppe ble stiftet i 1982 i forbindelse med den store boligbyggingen i området på 1980-tallet.

Tekst: Torunn Stavland Jensen og Tor-Atle Jensen **Foto:** Øistein Stemme

Bønes speidergruppe er tilknyttet Norges Speiderforbund, og tilbyr et program med vekt på friluftsliv og praktiske ferdigheter. Målet er at speiderne skal tilegne seg praktiske ferdigheter innen friluftsliv gjennom opplevelser og aktiviteter sammen med andre. Et viktig element i arbeidet er trening i medbestemmelse og ledelse, læring ved egen aktivitet og at yngre speidere lærer av de eldre.

I løpet av årene er speidergruppen vokst til å bli en av de største og mest aktive speidergruppene i Bergensområdet. Etter å ha startet i det små med ulvflokk og etter hvert en speidertropp i 1982, har gruppen nå aktiviteter for barn og unge fra 6 år. Mest aktivitet er det i aldersgruppen 11 - 20 år. Bønes

Fra troppens pinseleir på Småbrekke i Bergsdalen

speidergruppe består i dag av ca. 100 medlemmer. For det meste holder vi til ute i Langeskogen. Gruppen er i hovedsak delt inn i fire forskjellige enheter, som er beverkolonien (1-2. klasse), småspeiderne (3-4. klasse), troppen (5-10. klasse) og roverlaget (16-25 år). I tillegg har vi voksne ledere som bidrar i de forskjellige enhetene.

Beverkolonien og Småspeiderne har

møter annenhver uke i Langeskogen. Da står blant annet speideraktiviteter, som primitiv matlaging, spikking, førstehjelp, knuter, og mye lek ute i naturen på programmet. Hver vår drar de på hver sin overnattingstur ute i telt.

Speidertroppen har stort sett møter hver mandag i Langeskogen, men på vinterhalvåret holder de til i kjelleren i Bønes kirke.

> Fortsettelse side 4

Fra Troppens pinseleir på Småbrekke i Bergsdalen. Tur til Moastølen.

Bjarne Johnsen a.s

Postboks 13 Kokstad - 5863 Bergen

MotorForum

Tlf 55 52 60 00 **Bergen**

MATBUTIKKEN PÅ BØNES
Våkleiva 43, 5155 Bønes

Tlf 55 11 85 00

Ledig stilling - lønn i himmelen!

Det er behov for flere frivillige til å ta del i menighetens arbeid. Vi utfordrer deg på konkrete og/eller tidsavgrensede oppgaver!

Akkurat nå er det ønskelig å komme i kontakt med personer som kunne tenke seg å bidra i følgende oppgaver:

- * Medhjelper på babysang
- * Grafisk design
- * Opphenging av plakater
- * Besøksvenn (samtalepartner)
- * Kirkevert

Ta kontakt med Bønes menighetskontor: bones.menighet.bergen@kirken.no eller 55 30 81 00 dersom du kan bidra med en av disse oppgavene (eller noe annet du ønsker)

www.bonesmenighet.no

DEN NORSKE KIRKE
Bønes menighetsråd

Mer himmel på jorda

Fra Landsleir 2017 i Bodø

Speiderne i troppen er delt inn i patruljer som ledes av en patruljefører og en patruljeassistent, som er noen av de eldste speiderne i troppen. Patruljene består av 6-10 speidere. Mange av aktivitetene foregår patruljevis, men mange aktiviteter er også felles for hele troppen. I løpet av året arrangeres det flere overnattingsturer for hele troppen, både i telt og i hytte. I tillegg til aktiviteter i gruppen, deltar troppen også på flere aktiviteter sammen med andre grupper i Hordaland. Annethvert år drar troppen på kretsleir eller landsleir. I sommer deltok troppen på landsleir i Bodø, sammen med 8000 andre speidere fra Norge og utlandet. Der bodde speiderne en uke i telt, og deltok på mange forskjellige speideraktiviteter.

I roverlaget har vi mange unge ledere som hjelper til i alle de forskjellige enhetene, og i tillegg har vi også egne aktiviteter.

Et av våre mest tradisjonsrike arrangementer i speidergruppen er turdagen på Guldstølen. I år vil den være søndag 1. oktober. Speidertroppen og roverlaget starter turen på lørdagen, og sover ute natt til søndag. På søndagen kommer speidere fra hele gruppen opp, og vi setter i gang forskjellige speideraktiviteter, som matlaging på bål, hinderløype, natursti, osv. Denne dagen er ikke bare for speiderne, men alle som har lyst til å delta er hjertelig velkommen til å være sammen med oss. Dette er en fin mulighet for å stille spørsmål til enhetsledere, og andre speidere, og se litt av hva det er vi holder på med i speidergruppen. ●

Menigheten vil også arrangere gudstjeneste klokken 11 på Guldstølen. Vi håper mange vil være med og prøve speideraktiviteter sammen med oss denne dagen!

Møtetider:

Beverkolonien: Annenhver mandag 17.30 – 19.00 i Langeskogen
Småspeiderne: Annenhver onsdag 18.00 – 19.30 i Langeskogen
Troppen: Mandag 18.30 – 20.00 i Langeskogen/Bønes kirke

**FARGER PÅ KIRKE-
GULVET:** De fargerike
teppene i Anafora-kirken
symboliserer at alle verd-
enshjørner og farger
kommer sammen i det
hvite korset i midten.

Kirken der alle farger møtes

Skjold menighet ønsker få i stand en reise til Kairo for å styrke både menighetens og andre interessertes tilknytning til misjonsprosjektet Anafora, og for å øke kunnskapen om «koptisk» (egyptisk) kristen kultur og levesett.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

FOTO: Arne Håberg

Bakgrunnen for denne reisen er at Skjold menighet har en tilknytning til Anafora retreatsenter, som ble startet av biskop Thomas for nesten tjue år siden. Biskop Thomas har tidligere besøkt Skjold kirke, og kommer tilbake 27. oktober (se egen sak).

Via personlige kontakter ble Sunnfjord Folkehøgskule utfordret til å legge til rette for en slik tur. De har arrangert studiereiser til Egypt nesten årlig siden tidlig på 1990-tallet. Riktig nok tok dette slutt etter revolusjonene for noen år siden. Planen er å starte disse turene opp igjen i 2018. Etter oppfordring fra Skjold menighet vil skolen tilby en reise 7.-15. april 2018, med inspektør

Arne Håberg som reiseleder. Det blir også mulighet for andre utenfra menigheten å melde seg på. Turen vil ha 20 plasser.

Anses som trygt reisemål

– Egypt har en stund ligget i media-lysets skygge, selv om landet har vært gjennom store forandringer i løpet av de siste seks årene, forteller Håberg.

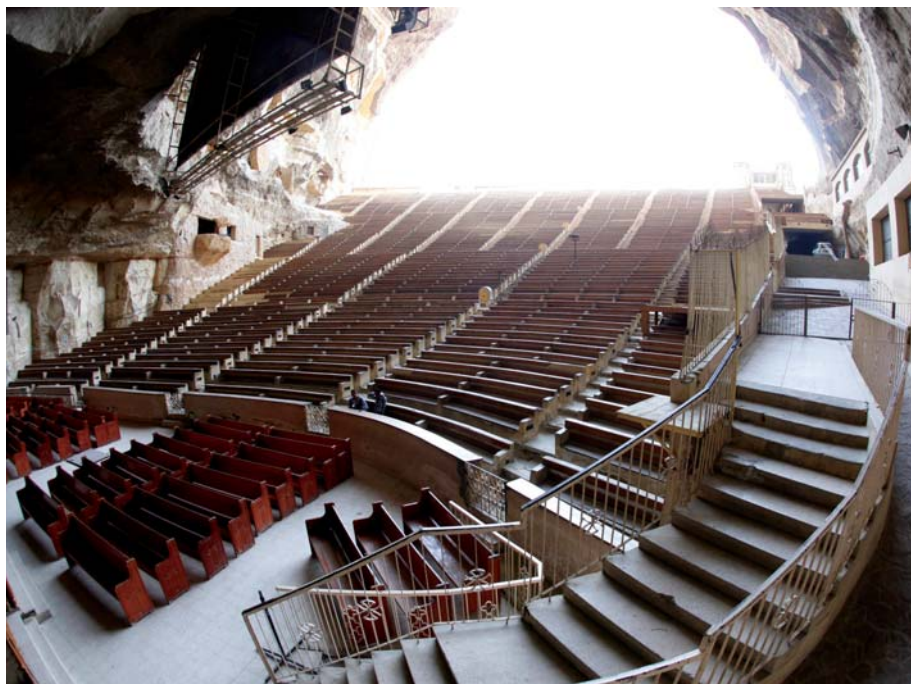
REISEGLAD TURLEDER: – Vi vil få høre både om konflikter og om den gode sameksistensen, sier Arne Håberg, her på besøk i Quito i Ecuador. (Foto: Privat)

Revolusjonene i 2011 og 2013 førte til enorm nedgang i turismen, som er en bærebjelke i egyptisk økonomi. På toppen av det hele fikk de i 2015 en fatal flystyrt over Sinai som rammet russiske turister.

– Det har også vært noen triste hendelser som har rammet kirker og kristne forsamlinger i nyere tid, sammen med politistasjoner, regjeringskontorer og offentlige steder.

Turismen er nå på vei oppover igjen, og landet har fått nye overføringer og tillit fra Det internasjonale pengefondet.

– Den norske regjeringens offisielle reiseråd har stått uendret i lengre tid, der våre reisemål anses som trygge, det vil si at det ikke frarådes å reise, opplyser Håberg, og legger til at Sunnfjord Folkehøgskule alltid følger de offisielle reiserådene.

MIDTØSTENS STØRSTE KIRKE: Grottekatedralen i Mokattam sies å ha 20.000 sitteplasser.

Åpent for alle

Når biskop Thomas kommer på besøk til Skjold kirke i oktober, vil han naturligvis fortelle mer om Anafora og Egypt. Det vil da bli lagt frem et ferdig prospekt på turen, og bli mulig å melde seg på. Prisen vil da også være klar. I skrivende stund er ikke all planlegging i boks, men forberedelsene er godt i gang, og Håberg kan opplyse at de har fått bekreftelse på at de er velkommen til et opphold på Anafora som en del av reisen.

– Dette retreatsenteret er åpent for alle, uansett tro eller andre ståsted, forteller

han. Turen vil slik aktualisere hvordan kristne (10 prosent) og muslimer (90 prosent) innretter seg som beboere av samme land, der de kristne ikke har samme rettigheter som muslimene.

– Vi vil få høre både om konflikter og om den gode sameksistensen, så kan vi jo velge om vi vil framheve splittelse eller de forenende kreftene. Vår skole lar seg inspirere av brobyggeren Jesus.

Anafora er preget av ro og kontemplasjon. De driver selvforsynende økologisk jordbruk, de produ-

Biskop Thomas besøker Skjold

Kryss av i kalenderen for 27. oktober kl. 19.00. Da kommer den koptisk-ortodokse biskop Thomas, med sete i bispedømmet El-Qussia i Øvre Egypt, til Skjold kirke.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

FOTO: Stefanusalliansen

Skjold menighet har i mange år vært en trofast støttespiller til Biskop Thomas sitt arbeid i Egypt. Han er en uredt talsmann for sosial rettferdighet og religiøs frihet, og driver blant annet et stort retreatsenter, Anafora Farm.

På samme område har han startet Anastasia, som er et kurscenter der ubemidlet koptisk ungdom fra Øvre Egypt får yrkesrettet trening og grunnleggende hjelp til å klare seg i samfunnet.

Her holdes det egne kurs og samlinger for unge, koptiske kvinner - og seminarer om menneskerettigheter, demokrati og sivilsamfunn.

Fikk Stefanusprisen

Biskop Thomas mottok Stefanusprisen i 2005. Han besøker nå en rekke norske kirker i forbindelse med at salmedikteren Eyvind Skeie, i samarbeid med Stefanusalliansen, har skrevet en bok om ham. Denne er er klar for utgivelse. Bokens tittel er «I kjærlighetens sirkel», som også blir overskriften på møtet i Skjold kirke.

På formiddagen samme dag blir det et eget program i Johanneskirken. Bjørgvin bispedømme og Stefanusalliansen inviterer da til egne forelesninger ved biskop Thomas og Eyvind Skeie, der hensikten er å se nærmere på hvordan et kirkesamfunn utenfor våre evangeliske fellesskap kan lære oss å verdsette vår egen arv og hjelpe oss til å møte nye utfordringer når den kristne enhetskultur trues. ●

Mer informasjon:
bishopthomas.wordpress.com
og stefanus.no

SYMBOL: Skulptur av det kristne fiskesymbolet ved Grottekatedralen.

serer en del varer for salg, de har flere kirker og sakrale rom, bibliotek, svømmebasseng og mye mer. Gjestene er med på daglige gjøremål hvis de vil, og alle måltidene er felles.

Kirke med plass til 20.000

Mange kjenner Mamma Maggie («Egypts Moder Theresa») etter å ha møtt henne i Skjold kirke eller via Eyvind Skeies bok om henne. Boken har gjort oss kjent med byens fattigste kristne befolkning; «søppelfolket» i Mokattam. De aller fleste

KUNSTNER I ARBEID: Ikonmaleren Magdy William viderefører de gamle og kompromissløse teknikkene.

som befolker denne bydelen kom fra øvre Egypt i forrige århundre, og har en kristen identitet.

– Vi vil også besøke denne bydelen, hvor den imponerende Grottekatedralen med plass til 20.000 menn-esker er lokalisert.

På en slik reise er det ellers naturlig å besøke det gamle koptiske Kairo, med den hengende kirken og krypten der Jesu familie etter tradisjonen bodde under eksilet i Egypt.

Håberg ser også for seg et besøk i den kjente ikonmaleren Magdy Williams verksted.

– Det går heller ikke an å reise til Egypt uten å se pyramidene og andre ikoniske attraksjoner, avslutter Arne Håberg.

– Her vil bare tiden være en begrensning for hvor mye vi kan få med oss. ●

KOMMER TIL SKJOLD: Biskop Thomas er en uredt talsmann for sosial rettferdighet og religiøs frihet.

Menighetsbladene søker Annonse-selger

Dette bladet er et samarbeidsprosjekt mellom seks menigheter i Fana prosti: Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide.

Bladet er todelt. Åtte sider er lokalstoff for hver enkelt menighet, de resterende sidene utgjør fellesdelen, og er like for alle. Bladene kommer ut fem ganger årlig. Totalopplaget for hvert nummer er vel 30 000 eks.

Det er store utgifter forbundet med å gi ut bladene, og annonseinntekter er viktig for å sikre driften.

Vi søker derfor en dyktig annonse-selger som vil arbeide med salg av annonser til fellesdelen. Honorar er provisjonsbasert

Kontakt Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no hvis dette er noe for deg!

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prost.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Et heldags eventyr ytterst i havgapet

HELE LOKAL- SAMFUNNET:

Det virker som om hele bygdesamfunnet på en eller flere måter er engasjert i Kinnaspelet.

«Turen til Kinn og teateret ved havet er ei oppleving du sjeldan finn make til» står det i programheftet til Kinnaspelet. Dette er et utsagn som jeg gladelig slutter meg til, etter å ha overvært årets forestilling på den lille øyen Kinn lengst vest i havet.

TEKST OG FOTO: Thrude Deisz

Bare båtturen opp til Florø er ren terapi. Hertet eser av stolthet over alt det vakre vi ser; trivelige småsamfunn langs kysten og på øyene utenfor, der fiskere og småbrukere, med seig utholdenhet og stoisk ro har taklet elementene i hundrer av år.

Vel fremme på Kinn går vi den smale veien langs sjøen fra fergeleiet og inn til middelalderkirken. Det er som om vi er på vandring inn i en annen verden. En enslig bil tar seg langsomt frem på den smale veien. Vi skjønner nødvendigheten, men later som om vi ikke ser den.

Hele bygden stiller opp

Etter 20 minutters gange åpner landskapet seg. Kinnaklova, de to fjelltoppene skilt av en dyp kløft, ruver mot oss. Den djerve fjellformasjon er skapt av naturen selv, og har vært landemerke for sjøfarende i årtusener. Jeg lover meg selv at neste gang vil jeg opp der, 315 meter over havet, og få den store utsikten over øyriket.

Det virker som om hele bygdesamfunnet på en eller flere måter er engasjert i denne årvisse begivenheten, som

også stimulerer tilhørighet og fellesskap. Flere av hovedaktørene kommer fra Sogn og Fjordane Teater, andre er «importert» for anledningen, men de fleste hører til lokalbefolkningen.

«Songen ved det store djup», som er den poetiske undertittelen på spelet, handler om da reformasjonen kom til Kinn en dag i 1537. Vi lever med i bygdefolkets opprør når dansk kongens fut gjør sitt inntog og vil ta fra dem alt de har trodd på og støttet seg til. Pavekirkens tid er forbi. Kongen skal nå eie alt kirkegodset, og en ny luthersk prest innsettes. Bygdefolket slår spontant ring om presten sin. Han står steilt mot overmakten, og nekter å utføre den symboliske handlingen det er å gi fra seg kirkenøkkelen.

Her er også et snev av besk humor; «prestefrillen» Margrete er ramm i replikkene, og den eneste som hilser reformasjonen velkommen - fordi hun tror at hennes katolikkprestemann da vil gifte seg med henne.

Legenden om St. Sunniva

Som et spill i spillet kommer bygdefolkets «kirkespill», der vi blir tatt tilbake til 900-tallet, da den kristne prinsesse

Sunniva fra Irland flykter fra vikingkongen Ramn, som vil ha henne til dronning. Sammen med følget legger hun ut på havet i båter uten seil, ror eller årer, og lar vind og havstrømmer råde. Båtene driver i land på Selja. Senere blir hun St. Sunniva, helgen for Vestlandet. Søsteren Borni driver i land på Kinn, og skal etter legenden være hun som fikk bygget Kinnakyrkja.

Spelet blir slik en litt innfløkt sammensetning av legende og forfatterens spinn om denne, men stram regi, entusiastiske deltakere, musikken - og ikke minst naturen omkring - gjør det hele levende. Scenene der horder av vikinger stormer opp fra sjøen, med bygdefolket som en diger murrende masse i bakgrunnen, og munkenes veldige kor - samt futen og hans følge av truende soldater; det er virkelig et imponerende skue. ●

«Kinnaspelet - Songen ved det store djup» er skrevet av Rolf Losnegård, og fremføres årlig utendørs på Kinn i et samarbeid mellom Sogn og Fjordane teater, musikere og over 160 lokale aktører. Mer informasjon: www.kinnaspelet.no

Ønsker mer samarbeid mellom menighetene

FELLES ARRANGEMENTER I PROSTIET: – Jeg er imponert og glad for ungdomsarbeidet i menighetene, og her tror jeg at et samarbeid om større felles arrangementer kan være nyttig, sier Kristin Sævik Litlere.

– Selv om menighetene er forskjellige og har ulike utfordringer, tror jeg det er viktig å ha felles møtepunkter og tradisjoner i prostiet, sier Kristin Sævik Litlere. 5. februar ble hun tilsatt som ny prost i Fana prosti.

TEKST OG FOTO: Dag Eugen Vaula

Prostens kontor i Fana menighetshus er lyst, trivelig og fullstendig ryddig. Den nye prosten er kommet i god tid før intervjuet, og viser seg straks som omsorgsperson ved å by på kaffe som hun selv henter fra kjøkkenet. Hun er lett og interessant å snakke med, slik at man nesten glemmer de spørsmålene man har forberedt. De viktigste fakta kommer likevel etterhvert klart fram.

Hun var 25 år gammel da hun 2. juledag 1997 ble ordinert i Birkeland kirke. Deretter var hun prostiprest i Sunnfjord i 2½ år. Som prostiprest deltar man i mange virksomheter i mange menigheter, noe som gir anledning til å samle erfaring og til å vurdere hva man vil satse på videre.

Biskopens representant

Da hun ble innsatt som prost i Fana, hadde hun virket 16 år som prest i Fridalen menighet, først som kapellan og senere som sogneprest. Med etter hvert fem barn i familien var dette en travel, men trivelig periode, der hun ble godt kjent med ansatte og frivillige i menigheten. Hun fant også tid til en videreutdanning i veiledning ved Haraldsplass, noe som klart er nyttig for en nybakt prost.

– Hva er egentlig en prost og hva gjør hun?

– Prostene er biskopens representant eller forlengede arm mot prestene i hvert sitt prosti, men skal også sam-

arbeide med de andre ansatte, som diakoner, kateketer og organister.

Biskopen er arbeidsgiver for alle prestene i bispedømmet, mens de andre ansatte i menighetene har fellesrådet eller menighetsrådet som arbeidsgiver. Prostens viktigste oppgave er å støtte prestene i deres arbeid ved veiledning, oppfølging og forhåpentligvis inspirasjon. Rent praktisk må prostene også arbeide en del med administrasjon i forbindelse med ansettelser, vikariater og annet.

Imponert over ungdomsarbeidet

– Hva har du gjort hittil og hva ønsker du å gjøre videre?

– Jeg prøver først å bli kjent med menighetene i prostiet, og har vært på en besøksrunde. Selv om menighetene er forskjellige og har ulike utfordringer, tror jeg det er viktig å ha felles møtepunkter og tradisjoner i prostiet, både for prestene, de andre yrkesgruppene og for alle kirkemedlemmene.

Som et lite eksempel nevner hun olsoktradisjonen som den forrige prosten, Per Barsnes, etablerte.

– Hvordan dette kan beholdes og videreutvikles vil avhenge av den omstruktureringen som er på full gang.

Prostiet vil trolig først miste fem menigheter idet Bønes, Fyllingsdalen, Slettebakken, Storetveit og Sælen går inn i det nye Bergensdalens prosti, og deretter vil prostiet få en ny menighet når Os og Fusa blir slått sammen.

– Når så mye er nytt og under forandring, er det kanskje ikke så lett å legge langsiktige planer, men ser du likevel noe som det kan være fruktbart å satse på framover?

– Jeg er imponert og glad for ungdomsarbeidet i menighetene, og her tror jeg at et samarbeid om større felles arrangementer kan være nyttig, mener hun.

– Det er viktig for de unge å ha felles opplevelser, å føle at de er med i en større sammenheng og inspirere hverandre. I Fana er det tradisjon for å invitere tensing-korene i prostiet til gospelnight. I oktober skal jeg være med på gospelnight, og da inviterer vi ungdommer fra hele prostiet. ●

HEDRES MED KORSANG: Olav Øgaard hadde nylig gått av med pensjon som organist og korleder i Slettebakken da han omkom i en tragisk ulykke. ARKIVFOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ AS

Et byrå for hele Bergen og omegn

Døgntelefon 55 13 40 04

Vi har lang erfaring og rimeligere priser.

www.ff-begravelsesbyraa.no

Menighetene i Fana prosti

inviterer til

Sorgseminar

Lørdag 4. nov. 2017 kl 10.30-14.00

i Skjold kirke, peisestuen, Skjoldlia 55

Menighetene i Fana prosti inviterer etterlatte til et seminar om sorg

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet. Seminaret er åpent for alle, uavhengig av livssyn.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

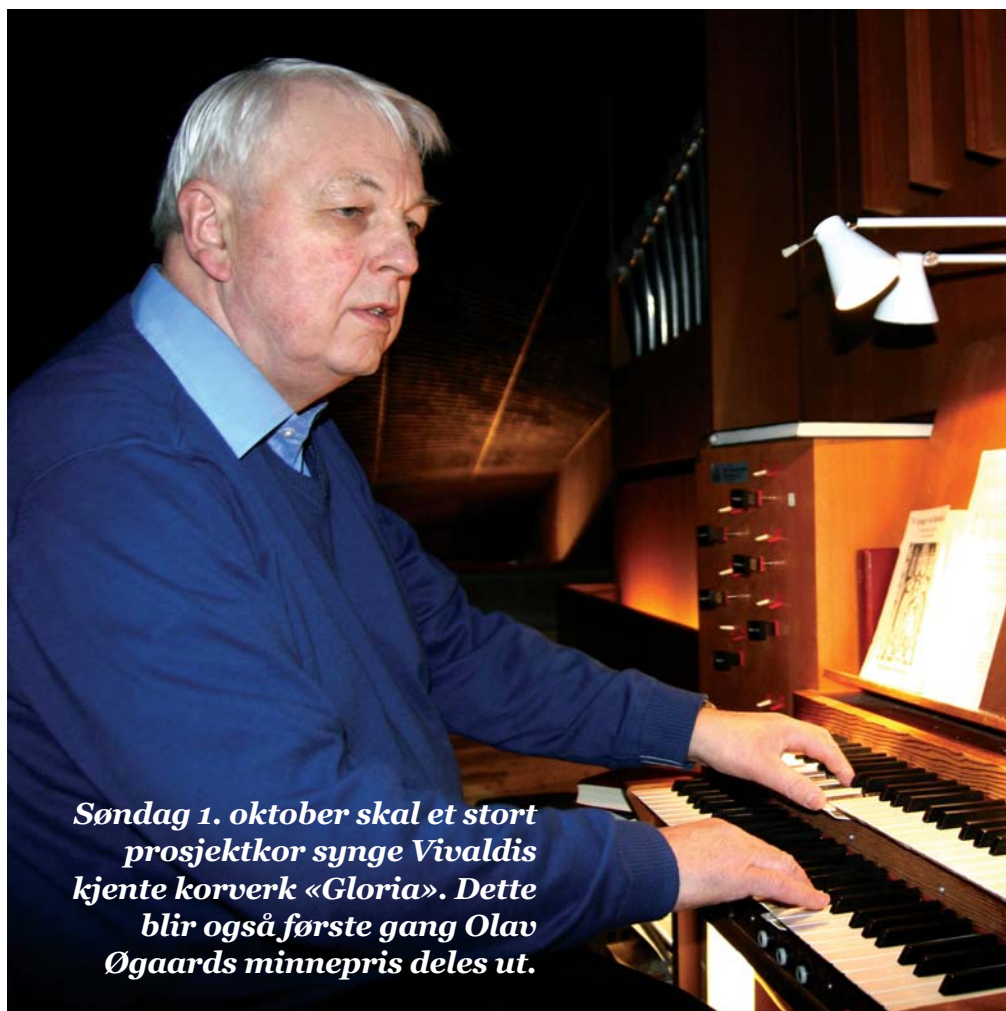
Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Tlf.: 55 59 71 15
kv587@kirken.no

Diakon Åshild Høllesli Frantzen
Tlf.: 55 30 81 17
af847@kirken.no

Diakon Linda Bårdsen
Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
lb878@kirken.no

**Velkommen - også om du ikke har
fått meldt deg på**

**Søndag 1. oktober skal et stort
prosjektkor synge Vivaldis
kjente korverk «Gloria». Dette
blir også første gang Olav
Øgaards minnepris deles ut.**

TEKST OG FOTO: Magne Fonn Hafskor
og Eli-Johanne Rønnekleiv

Den kjære kantoren i Slettebakken menighet, Olav Martin Øgaard, omkom i en tragisk ulykke i 2015. Han hadde da nylig gått av med pensjon etter å ha vært organist og korleder i Slettebakken menighet gjennom mer enn femti år.

Engasjementet strakk seg imidlertid langt lenger enn dette. Han hadde gjennom årene flere styreverv i musikk-livet, han underviste både ved lærerhøgskolen og ved musikkonservatoriet, og gjennom en periode på tretti år dirigerte han Bergen Kristelige Landsungdomslags kor.

Hundre korsangere

Han var også leder for Bjørgvin kirkesangforbund i mange år, og ble utnevnt til æresmedlem i 2014. Nå vil forbundet hedre ham med en egen konsert, ledet av dirigent Harald Jacob Holtet. Et prosjektkor satt sammen av rundt 100 korister fra en rekke kirkekor vil, sammen med Fana kammerorkester, fremføre Vivaldis kjente korverk «Gloria» (RV 589).

– Olav Øgaard var en veldig god kollega, en som på en særlig måte så de andre kantor-kollegene og var der og oppmuntret og heiet de frem, sier korprosjektets dirigent, Harald Holtet.

– Som tillitsvalgt blant kantorene her i Bergen var han en som lyttet, og som man ikke kvitte seg for å dele åpent og ærlig med om ting som lå en på hjertet. Som menighetsmusiker var han et forbilde for oss alle; det finnes vel knapt noen som så trofast har lagt ned et helt livsverk på en og samme arbeidsplass slik han gjorde. Han var en sann menighetsbygger som satte spor etter seg. Det var et stort tap for veldig mange å miste ham.

Minnepris til ung kirkemusiker

Olav Øgaard mottok Kongens fortjenestemedalje i sølv og Årstad bydels kulturpris for sin innsats. Etter Olavs bråe bortgang har familien hans opprettet et minnefond (se faktaboks), med en egen minnepris på 15.000 kroner. Denne utdeles for første gang etter konserten i Slettebakken 1. oktober. Mottakeren vil være «en ung organist/utøver som vil videreutvikle seg innen orgelspill og kirkesang».

– Det er med stor takk at vi kan fortsette å ære hans minne gjennom hans minnefond, sier Holtet.

Olav Øgaards
minnepris deles
ut 1. oktober

Gloria til heder og ære

<< MINNEFOND: – Olav hadde alltid tid til unge som viste interesse for orgelet. Vi håper derfor at fondet kan stimulere nye organistspirer, sier Hildegunn Melvær Øgaard.

< HUNDRE SANGERE: – Å dirigere et så stort kor krever mye av både sangerne og dirigenten, men det er fantastisk når man lykkes, sier Harald Holtet, og takker Kirkesangforbundet for at han fikk være med på prosjektet.

Bjergvin Kirkesangforbund:

- Paraplyorganisasjon for 25 kirkekor med totalt vel 600 sangere, ledet av kantor i Gro Anthun. Personlig medlemskap er også mulig.
- Forbundet støtter lokale kirkekor og organiserer fellesprosjekter.
- Samarbeider med andre kororganisasjoner gjennom Koralliansen.
- Lokallag av Norges kirkesangforbund.
- Mer info: kirkesang.no/bjergvin

Olav Øgaards minnepris:

- Gjennom over 50 år som kantor i Slettebakken inspirerte Øgaard mange, både innenfor kor- og kirke-musikalsk arbeid, i organisasjonsarbeid og som medmenneske.
- Olav Øgaards minnefond for unge kirkemusikere ble formelt opprettet 6. desember 2016 for slik å hedre hans gode virke og minne.
- Fondet skal stimulere til interesse og forståelse for og utøvelse av kirkemusikk i Norge, primært ved å dele ut en årlig minnepris på kr. 15 000 til en ung organist/utøver som vil videreutvikle seg innen orgelspill og kirkesang.
- Gaver til fondet kan settes inn på konto 1503.58.57114. Mer info: lottstift.no/stiftelsesregisteret/vedtektssok > søk etter «Øgaard»

Styreleder i minnefondet er Olav Øgaards kone, Hildegunn Melvær Øgaard, Hun forteller at kirkemusikk og kirkemusikere alltid stod Olavs hjerte nær.

– Han var en romslig mann som alltid hadde tid til unge mennesker som viste interesse for orgelet. Vi håper derfor at fondet kan stimulere unge organistspirer.

– Hva tenker du om «Gloria»-prosjektet? Er det i Olavs ånd?

– Ja! Alle kirkekor er ikke like store, og slike prosjekter gjør det mulig å fremføre større verk enn hvert kor kan klare på egen hånd.

Fellesskapet i kirkesangen

Både Olav og familien hans har alltid vært sterkt engasjert i Bjergvin kirkesangforbund, der de har fått oppleve fellesskapet i kirkesangen.

– Det handler dypest sett om kristendomsforståelsen vår; det at alle kan delta med den troen som de har. Din stemme er med som en del av helheten.

– Korsangen er kanskje det beste middelet til å kunne dele med andre felles opplevelser, og til å forenes i å skape noe vakkert sammen, og å dele felles sinnsstemninger, gleder og sorger, legger Holtet til, og forklarer at fellesnevneren for all kirkesang er denne sangens mål og hensikt; å opphøye den levende Gud, og gjennom sangen og musikken takke ham for frelsen, som er gitt oss i hans sønn, Jesus Kristus.

Innenfor den kirkelige vokalmusikken står Johann Sebastian Bach på en suveren

førsteplass. I hans gudstjenestemusikk er det et uuttømmelig mangfold av uttrykk og kvaliteter som overgår alt annet som er skrevet både før og etter ham. Når det gjelder Vivaldis «Gloria», mener Holtet at dette definitivt er et av de store kirkemusikalske verkene fra epoken.

Uante rikdommer og dybde

Teksten til «Gloria» er hentet fra den latinske messen, og er en eneste stor lovprisning av Den treenige Gud. Åpningsordene er hentet fra englenes lovsang, slik gjeterne opplevde å høre den på Betlehemsmarkene da Jesus ble født.

– Messeteksten blir etter hvert mer og mer konsentrert om vår frelse og Jesu stedfortredende død. Teksten avsluttes så med en trinitarisk lovprisning, forklarer Holtet.

– Den største utfordringen for oss som skal fremføre musikken 300 år etter at den ble skrevet, er å forstå det barokke tonespråket. Musikken er full av ulike retoriske virkemidler som var helt opplagte for mennesker på 1700-tallet å forstå. Vi må imidlertid oppdage denne musikken på nytt. Klarer vi det, vil vi straks oppdage at det er uante rikdommer og dybder i denne musikken som er utrolige interessante. Dette gjelder nær sagt all musikk som er skrevet i barokken. ●

Slettebakken kirke, søndag 1. oktober kl. 17. Prosjektkoret sammen med Fana kammerorkester fremfører også «Gloria» i Åsane kirke dagen før, lørdag 30. sept. kl. 17.

Geble pederssøn
superintendent til Bergen

Vår første lu

Det var nettopp de egen-skaper som samtiden kritiserte ham for, som gjorde Geble Pederssøn (1490-1557) til slik en god bro-bygger ved overgangen til protestantismen.

TEKST: Lise McKinnon

Hele dette året skal stå i reformasjonens og den opprørske tyske munken Martin Luthers tegn. En nordmann som fikk stor betydning for vår egen overgang til den nye lære (som ikke skjedde offisielt før i 1536) var Geble (eller Gjeble) Pederssøn, som må ha vært Luthers rake motsetning når det gjaldt temperament, fredsæl som han var.

Pederssøn får æren for at overgangen til protestantismen gikk forholdsvis smertefritt på vår kant av landet, i motsetning til i Nidaros, hvor den krigerske erkebiskopen Olav Engelbrektsson til slutt måtte rømme landet.

Hovedkilden til biografisk materiale om Pederssøn er fem brev, samt det hans nevø og pleiesønn Absalon Pederssøn Beyer skrev om ham i sin dagbok og i en minnetale.

Viet til katolsk biskop

Geble ble født omkring år 1490 på Helgeland, «aff Welbyrdige ærlige Forældre, hvis Fader var Raadmand vdj Bergen, hans Moder heed Margrethe ocsaa aff Adel». Han gikk først på skole i Trondheim, deretter i Bergen. Så dro han til Nederland, hvor han studerte teologi, matematikk, naturfag og musikk, før han vendte tilbake til Bergen som magister i filosofi i 1517. I Nederland må Geble ha blitt kjent med humanismen; blant annet studerte han i Leuven, hvor Erasmus Rotterdams muligens oppholdt seg samtidig.

På vei til Leuven var han innom et kloster hvor abbeden ville overtale ham til å bli munk. «Hvorpaa M. Gieble hannem tackede, oc sagde sig endnu ingen Lyst at haffve der til, men heller endnu meere sig udj Bogen at forfremme». Dette med å forfremme seg i boken, kan sikkert stå som motto for Ge-

GBLES BERGEN: Hieronymus Schöleus' kjente kobberstikk fra 1581, 24 år etter at Geble døde. Stikket viser blant annet de nå forsvunne Nikolaikirken og Martinskirken.

ble. Han arbeidet hele sitt videre liv for både andres og egen kunnskapsutvikling.

Etter hjemkomsten var Geble en kort tid rektor ved latinskolen, så ble han kannik og sokneprest i Mariakirken. Da biskop Olav Torkildssøn døde i mai 1535, ble han domkapitlets kandidat som ny biskop i Bergen. Han reiste til Danmark for å bli viet til biskop i den katolske kirke, og opplevde det forunderlige (og sikkert forvirrende) å komme hjem som lutheransk superintendent med den nye kongen i Danmark, Kristian 3., som øverste myndighet.

Ikke nok med det: Han reiste fra landet Norge, og kom hjem til det som i mellomtiden var blitt en dansk provins! Den nye kongen hadde allerede bestemt at Norge var «så forringet» at det måtte være «under Danmarks krone til evig tid».

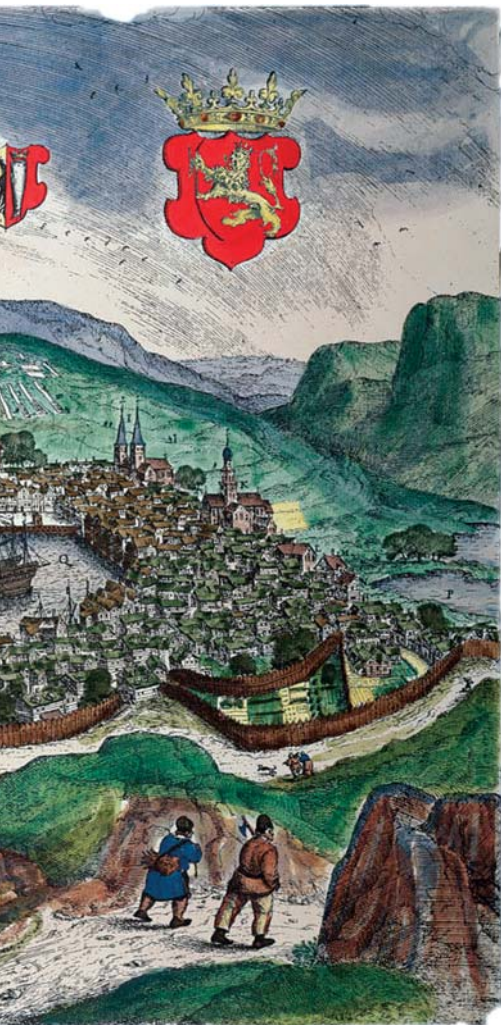
Reagerte på «kjetteriet»

Geble ble det eneste geistlige «overhode» i Norge som gikk direkte over fra en katolsk stilling til en luthersk. De andre biskopene ble avsatt, men måtte etter noen år gjeninnsettes (som superintendenter) fordi det ikke fantes kvalifiserte menn til å overta.

Det første brevet vi har etter ham er til erkebiskop Olav av Nidaros, datert 14. april 1531. Her skriver han om det som skjer på den politiske front i Danmark og Europa. I en bisetning nevner han alt «kjetteriet» som spirer frem, og at han håper at uroen og opprørene vil komme til en «god fred og endrektighet».

Brev nummer to til erkebiskopen (i et fremdeles katolsk Norge) er datert 13. desember 1535, og gjelder bispevalget i Bergen. Det hadde vært store problemer

therske kirkeleder

«Geble Pederssøn var ingen fanatiker, ville ikke rive ned, men finne gode og fredelige løsninger på problemer når de oppsto.»

både i og utenfor kirken i de tolv årene Olav hadde vært biskop. Kirkens menn ble behandlet respektløst, og klostrene forfalt. Det Geble ønsket var orden og trygghet i stiftet, og han avslutter brevet med at han og domkapitlet aldri vil «falle ifra Eders Nådes råd».

Den gode strid

Geble var den nærmeste til å bli utnevnt til ny biskop i Bergen, men i riksrådet satt det sterke motstandere (blant annet Vincens Lunge) som ville bruke utnevnelsen som en brikke i sitt politiske spill. Om Geble skrev de at det var «jintet

mandelighet hierthe eller raad j hannem». Han manglet altså mot, beslutsomhet og handlekraft.

De nye superintendene fikk til hovedoppgave å «prædike Guds rene Ord for Menighederne». I det fjerde brevet vi har etter Geble, skrevet til en ung islandsk venn, Gissur Einarsson i 1538, er tonen blitt helt i Luthers ånd: «Arbeid i Herrens vingård og strid den gode strid! Så ut hans rene ord, for at det en gang kan bære frukt i ditt land, med tålmodighet! Herren Jesus Kristus vil gi kraft og styrke». Gissur ble få år senere den første lutherske superintendente på Island.

Alle de katolske prestene i Norge som ønsket det fikk bli i sine stillinger. Dette krevde mye rettledning; i tillegg kom opplæring av en ny generasjon prester. Mange danske prester var uvillige til å reise hit; lønnen var lavere i Norge og det var et farlig folk som «sloge Præster og andre ihjel».

Fikk beholde inntektene

Prestene var nå blitt embetsmenn lønnet av staten. Geble nøt derimot godt av denne overgangsfasen; han fikk blant annet inntekter fra munkelivgodset og en fjerdedel av fisketienden «som gaaer af Toldbode Paa Bergen». Til gjengjeld bekostet han reparasjoner av Domkirken og et nytt orgel der. Han anla en fin hage, ansatte en flamsk gartner, og fikk innført frukttrær, blomster og urter. Han var interessert i botanikk, og tok sitt herbarium med på sine reiser.

Selv en vinranke skaffet han seg. Vindruene ville ikke modnes i vår norske sommer, men han tok inn de umodne druene og hang dem over bordet sitt, og, forteller Absalon: «lod fremmde Folck see, at Windruer kunde ocsaa voxte i Norrig. Men strax hand døde, forvisnede Wintræet, ligesom det ville haffve sørget, for hans Død».

Mye penger brukte Geble også til å bekoste videre utdanning i Danmark og Tyskland for begavete gutter fra latin-

SEGL OG SIGNATUR:

Geble Pederssøns segl og navnetrekk (øverst til venstre på side 12) er hentet fra et brev fra 1539, oppbevart i Riksarkivet. Det har ikke vært mulig å finne portretter av Geble.

skolen. Denne skolen var jo for en stor del beregnet på blivende prester.

Ingen fanatiker

Geble giftet seg aldri. Når noen spurte ham om hvorfor, viste han til de unge som hadde vært elever ved latinskolen og sa: «Disse er mine børn». De møttes til samtaler, og når Geble oppdaget at en gutt var spesielt musikalsk, bekostet Geble undervisning til det unge talentet var «fuldkommelig udlærd paa Orgel-værck».

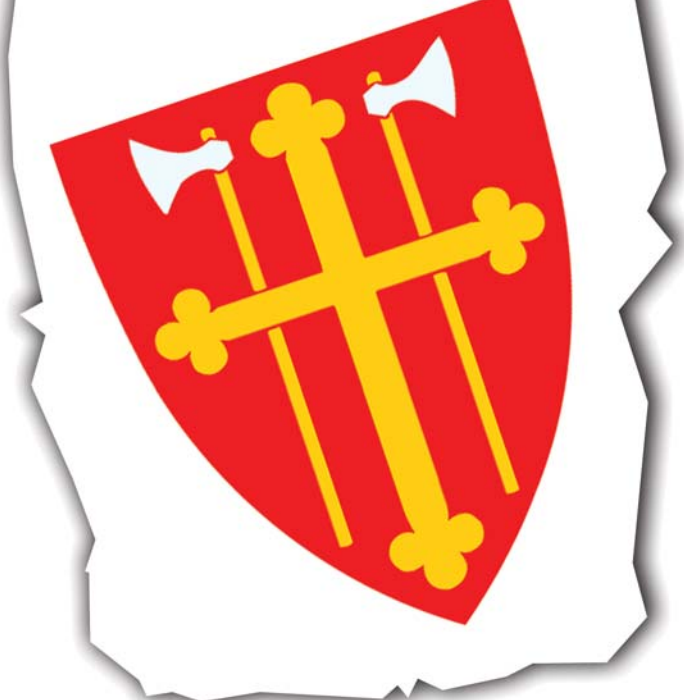
Etter et slagtilfelle i 1555 ba Geble kongen om å bli løst fra sitt embete, noe kongen avsto, men han tillot ham å bruke soknepresten på Voss (som også var kannik i domkirken) til vikar i embetet. I 1557 skriver Absalon: «9 Martij døde M. Geble».

Mange nyere tids historikere har ment at det var nettopp de egenskaper som samtiden kritiserte ham for, som gjorde Geble til slik en god brobygger ved overgangen til protestantismen. Han var ingen fanatiker, ville ikke rive ned, men finne gode og fredelige løsninger på problemer når de oppsto. La oss håpe han får all den ære han fortjener når Norge skal feire sin egen reformasjonsfest i 2036! ●

Kilder:

- Steinar Imsen: *Da reformasjonen kom til Norge* (Cappelen, 2016)
- Sigrun Høgetveit Berg: *Reformasjonen* (Samlaget, 2017)
- Absalon Pederssøn: *Dagbok og Oration om Mester Geble* (Universitetsforlaget, 1963)
- Terje Ellingsen: *Gjeble Pederssøn skriver brev* (artikkel trykket i *Björgvin*, 1986)
- *Norges historie* (Cappelen, 1980)

Stat + kirke = slutt!

Hva betyr det for oss kirkegjengere at kirken er skilt fra Staten? Hva er det som har skjedd i forholdet mellom Staten og kirken det siste tiåret? Hvem styrer og bestemmer hva i dag?

TEKST: Edvin Bratli

Vi har hørt disse og flere andre spørsmål de siste årene. Her skal jeg forsøke å gi noen enkle svar på hvordan det er i dag.

Hvem bestemmer?

Tidligere var Staten øverste organ i Den norske kirke. Biskoper og proster ble utnevnt (= tilsatt) i Statsråd, der Kongen og statsrådene satt. Kirkedepartementet administrerte kirken. Nå er det Kirkemøtet som er vårt øverste organ. Kirkemøtet samles til et seks dagers møte hvert år. Kirkemøtet har 116 medlemmer, og er det

øverste demokratisk valgte organet i Den norske kirke.

Mellom de årlige møtene må noen administrere Den norske kirke. Dette er det Kirkerådet som gjør. Kirkerådet forbereder de sakene som skal behandles av Kirkemøtet, iverksetter Kirkemøtets beslutninger og leder arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. Dermed er det Kirkerådet som nå foretar tilsettinger av biskoper og proster.

Bispedømmerådene tilsetter prestene i hvert bispedømme. Det har også ansvar for å fordele penger/lønn til prester, diakoner, kateketer, til dem som arbeider innenfor trosopplæring og diverse annet. Slik har det vært i mange år.

De kirkelige fellestrådene, som det finnes ett av i hver kommune, har heller ikke opplevd endringer ved skillet mellom Staten og kirken. De har ansvar for drift av kirker, gravplasser, og personalet som arbeider i kirken, unntatt prestene. Soknerådene opplever heller ingen endring nå.

Pengestrømmen?

Hvem lønner hvem nå? Hvor kommer pengene fra? Her er det egentlig kun én endring ved skillet mellom Staten og kirken. Før bestemte Stortinget (i Statsbudsjettet) hvor mye penger Staten skulle bruke på kirken. Kirkedepartementet fordelte de mange utbetalingene

Gi barnet ditt gode verdier med på veien

Møllebakken Skole er en kristen grunnskole med små undervisningsgrupper, gode faglige resultater, og et inkluderende miljø som elevene trives i.

Kontakt oss gjerne for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familierett
- Samboeravtaler/testamenter
- Ektepakter • Samlivsbrudd
- Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Jeg kan også besøke klienter hjemme om ønskelig.

Kontoradresse: Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen

Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483

E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net

STAT OG KIRKE HAR SKILT LAG: Ved årsskiftet var det slutt på tiden da Den norske kirke også var statskirke.

til diverse formål, og lønn til biskoper, proster og prester. Derfor kunne prestene si at de var statsansatt.

Nå bevilger Staten fortsatt et beløp som skal gå til Den norske kirke. Det blir bestemt i Statsbudsjettet hvert år. Dette utbetaler de så direkte til Kirkerådet, som forvalter og fordeler og betaler ut lønn til alle geistlige og til dem som arbeider administrativt i kirken og på bispedømme-kontorene. Prestene har nå fått Den norske kirke som sin nye arbeidsgiver.

På lokalplanet, i hver kommune, er det ingen endring når det gjelder økonomien. Fellesrådet får sine årlige bevilgninger fra sin kommune til drift av kirkene, gravplassene og til sine tilsatte. ●

Min tro mon tro?

Min tro er et tvilsomt prosjekt. Stadig støter jeg på problemer. TEKST: Nils Magnus Ulvik

Et av de vanligste og vanskeligste spørsmålene er: Hvordan kan det finnes en allmektig gud som styrer alt og som elsker alle mennesker når det samtidig skjer så mye tragisk og vondt i verden? Hvordan kan en allmektig gud tillate alt det onde som rammer mennesker så tilfeldig? Jeg har ikke gode svar.

Når jeg en sjelden gang våger meg ut i en diskusjon med mennesker som ikke tror, blir jeg gjerne satt fast. Stadig ender jeg opp i paradokser og selvmotsigelser. Det skjer forresten ikke bare i diskusjoner med andre. Jeg møter også selvmotsigelser når jeg for meg selv prøver å få orden på hva jeg egentlig tror på. Det blir problematisk å tro det jeg tror at jeg tror på.

I ordboken finner jeg at «paradoks» betyr «en tilsynelatende selvmotsigende påstand som ved nærmere ettertanke viser seg å inneholde en viss sannhet». Når jeg sammen med resten av menigheten under søndagens gudstjeneste leser trosbekjennelsen høyt, kan jeg oppdage at noe av sannheten i troens paradoks faktisk kan være at jeg ikke av meg selv kan

makte å tro det jeg bekjenner at jeg tror på. Gud selv eller Jesus må stadig gi meg troen og tro for meg.

Dette er ingen ny og original oppdagelse. Den har vært kjent og erfart av mange opp gjennom tidene. Martin Luther sier det slik: «Jeg tror at jeg av egen kraft ikke kan tro». Troen blir skapt og vedlikeholdt av noe utenfor mennesket. Gud er den kraften som skaper tro i menneskets hjerte. Han både skaper troen og holder den ved like. Vi kan kalle det troens gave.

Dermed løses ikke alle trosspørsmål. Fortsatt er det mye som slett ikke kan forstås. Mange spørsmål uten gode svar blir tilbake som noe av mystikken i troen. Men vi kan overgi våre vanskelige trosspørsmål til Gud. Vi behøver ikke helt alene kjempe så hardt hverken for eller imot troen. Troen som opprettholdes av Gud gir trygghet. Troen skal være til å hvile i. ●

Nils Magnus Ulvik, som skrev denne teksten, døde 28. august, etter et kort sykeleie. Menighetsbladene lyser fred over hans minne. Red.

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon
og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

KIRKENS
SOS

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Solstrands
Begravelsesbyrå as

Vår erfaring - din trygghet

Avdeling Fana: Laguneparken, Lagunev. 11
Hovedkontor: Herman Foss gt. 11

Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
post@solstrands.no • www.solstrands.no

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Heine
Polden

Cathrine
Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Rovdrift på Guds skaperverk

John Grishams Forvandlingen (Gray Mountain, 2014) handler om miljø-kriminalitet innen kullindustrien i USA. I stedet for vanlig kullgruvedrift under bakken, blir hele fjelltopper fjernet.

TEKST: Anne Karin Corneliussen

Kullet ligger i lag om-trent som fyllet mellom lagene i en kake. Øverst på fjelltoppen står det skog, så følger et lag med jord, deretter et lag med stein, og endelig et leie med kull. Når et gruveselskap får tillatelse til drift på denne måten, går de til angrep på fjellet med all slags tungt utstyr.

Først bruker de bulldosere til å renske vekk all skogen, så jorden og til sist all steinen. Nå ligger kullet opp i dagen og kan taes vekk. Så kan neste lag med stein røskes vekk til det dukker opp et nytt kulleie. Trærne, jorden og steinmassene blir ofte kastet ned i dalene og blir til det som kalles dalbunnfyllinger. Disse ødelegger vegetasjonen, utrydder dyrelivet og tetter til naturlige bekker og elver.

En ny miljøkatastrofe er resultatet. Det er ikke uvanlig å sprengte vekk de øverste 150 meterne av en åstopp. Det kan gå utover drikkevannet og gjøre områder ubeboelige.

Romanen handler om en ung advokat, Samantha, som arbeider i et stort advokatselskap i New York. En finanskrisen gjør at mange selskaper går overende, og advokat-

ene må finne seg annet arbeid. Samantha får en jobb i den lille byen Brady i Appalachia-fjellene. Der skal hun jobbe gratis for et lite småbyfirma som tilbyr fri rettshjelp for ubemidlede. Det varer ikke lenge før hun får stifte bekjentskap med kullindustrien.

I bokomtalen står det at i Forvandlingen introduserer Grisham den «kuleste heltinnen» siden Pelikanrapporten og «verden trenger Grishams helter».

I dag, når mennesker har fått øynene opp for hva vi gjør mot skaperverket, er dette en viktig bok. Kan vi finne eksempler på «rovdrift» av naturen i vårt eget land? Hva skjer for eksempel i Førdefjorden? Hva med vår oljeutvinning? ●

Hvem - hva - hvor i Bønes menighet

Bønes menighet

telefon 55 30 81 00
åpningstid kl. 10-15
bones.menighet.bergen@kirken.no
www.bonesmenighet.no
Kontonummer: 3416 20 00464
Øvre Kråkenes 250, 5152 Bønes

Kirketorget

Bestillinger av dåp, vielser og gravferd 55 59 32 10
kirketorget.bergen@kirken.no

ANSATTE I BØNES MENIGHET

Sokneprest Gunn Kongsvik

telefon 55 30 81 03/970 04 967
gk936@kirken.no

Sokneprest (Storetveit)

Bjarte Holme
telefon 55 30 81 12/979 59 143
e-post bh838@kirken.no

Daglig leder Roar Moen

telefon 55 30 81 02 - 957 95 324
bones.menighet.bergen@kirken.no

Kateket/menighetspedagog

Jonas Gjerdrem Lunde

telefon 55 30 81 01 / 481 57 588
e-post jl795@kirken.no

Kapellan Gunn-Frøydis Unneland

telefon 55 30 81 06/480 41 867
e-post gu858@kirken.no

Diakon Åshild Hølllesli Frantzen

telefon 55 30 81 17
e-post af847@kirken.no

Men. arbeider Ida Borge Kristensen

telefon 932 47 048
e-post ik392@kirken.no

Frivillighetskoordinator

Øyvind Bjørge

telefon 55 30 81 00
e-post ob456@kirken.no

Kirketjener Barbro Husdal

telefon 55 59 81 05/922 14 273
e-post ah337@kirken.no

Organist Carsten Dyngeland

e-post cd275@kirken.no

Bønes Minising

Øver i kirken hver 2. uke kl. 17.15-18

Kontaktperson Hilde Kleppstø

telefon 924 80 679

Bønes Tria

Tors. kl. 18.15-19.30 i Bønes kirke
Christin Oppegaard 995 87 431

Bønes Speidergruppe NSF

Gruppeleder og hovedkontakt:

Tor-Atle Jensen

telefon 934 07 205

e-post torajens@online.no

Web: www.bonesspeiderne.no

Bønes Ten - Sing

Øvelse hver ons. kl. 19.00 - 21.15

Leder Helene Wirak Onsrud

telefon 452 80 422

e-post helene-o@gmail.com

Formiddagstreff i Bønes kirke

Diakon Åshild Hølllesli Frantzen

telefon 55 30 81 17

e-post af847@kirken.no

Babysang

Onsdager kl. 10.30.

Kontaktperson: Ida Borge

Kristensen

telefon 932 47 048

e-post ik392@kirken.no

Bønes menighets barnehage

Våkleiven 68

e-post 417 62 703

Bønes menighetsråd

Menighetsrådsleder:

Trond Bruun 478 97 356

e-post tr.bruun@gmail.com

FELLES AKTIVITETER BØNES OG STORETVEIT

Besøktjeneste. For den som ønsker besøk eller å bli besøkt. Sorggruppe ved skilsmisse/ dødsfall. Kontakt diakon 55 30 81 07

Klubben

Tiril K. Dahl 482 67 999

e-post tirildahlst@gmail.com

Bibelgruppetjenesten. Sosialt samvær og samtale om tro. Kontakt menighetskontoret, 55 30 81 02/ bones.menighet.bergen@kirken.no

Diakoniutvalget

Bankgiro: 416.20.00464

Givertjenesten:

Bankgiro: 3411.26.36406

Vi takker og ber

Uke 37:

Vi takker for alt barne- og ungdomsarbeid som nå starter opp igjen på et nytt semester. Vi takker for ledere og nye og gamle medlemmer. Skap gode og inkluderende miljø der det er godt å være.

Uke 38:

Vi takker for våre nye konfirmanter. Vi ber for konfirmantene, og for menigheten at den må ta imot konfirmantene på en god måte. Vi ber om en god konfirmanttid for den enkelte.

Uke 39:

Vi takker for menighetsrådet og vi ber om Guds velsignelse over rådsmedlemmenes arbeid og tjeneste.

Uke 40:

Vi takker for gudstjenestene og for muligheten til å samles til gudstjeneste. Vi ber om at mange må finne sin vei til gudstjenestene og at vi finner

nye og gode måter å arbeide med gudstjenesten.

Uke 41:

Vi ber for høstferien, at den blir brukt til å samle nye krefter, og gir gode opplevelser. Vi takker for alle som har mulighet til å ha høstferie. Vi ber også for dem som er hjemme. Vi ber for dem som er avhengig av hjelp og for dem som er ensomme.

Uke 42:

Vi takker for menighetens kulturarbeid og for muligheten til å samles om interessante emner. Vi takker for et flott konsertprogram i Bønes kirke.

Uke 43

Vi ber for det diakonale arbeidet og for alt omsorgsarbeid i vår menighet og vårt samfunn. Vi takker for sorggrupper og for fellesskap også i sorgens tider. Vi ber for de som har mistet noen av sine nærmeste. Vi ber om trøst og hjelp til å leve med sorg.

Uke 44:

Vi takker for dåpsbarna, for menighetens dåpsopplæring og trossopplæringsutvalg. For gjennomføring av nye gode tiltak i trosopplæring. Vi ber for foreldre og familier, for oppdragelse og påvirkning som de gir barna. Vi ber også for speidere, barnekor og andre grupper for barn.

Uke 45:

Vi takker for fred i vårt land. Vi takker for demokrati. Vi ber for de som er forfulgte for sin tro eller for sin politiske oppfatning. Vi ber for alle demokratibevegelser.

Uke 46:

Vi takker for kirken vår og for alt arbeidet som drives der. Vi takker for at kirken er der for oss i glede og i sorg, i små og store begivenheter i livet. Vi ber for livet i kirken både lokalt og nasjonalt. Vi ber for biskopen, for vår nye prost, og for alle ansatte og råd. ●

BØNES HAGESENTER

Bønnesskogen 40
5152 Bønes
Tlf. 55 12 29 21

Bønes
gårdsmerke

Bønestranden 50 - 5155 Bønes
Tlf. 55 91 68 44 - Mob 992 48 377
Åpent: Torsdag-fredag 12-17

Liss- dame- og herrefrisør
SALONGEN

Telefon 55 12 19 75
Øvre Kråkenes 115 - 5152 Bønes

Bjergvin
BEGRAVELSESBYRÅ

Eilif Andersen
DØGNVAKT: 55 20 23 00
Natlandsveien 8, Landås

Diakonattet

Formiddagstreff

Velkommen til formiddagstreff i i Bønes kirke (menighetssalen) en tirsdag i måneden kl. 11.30 – 13.30.

Fra høstens program:

- 19. september: Hvordan kan moderne trykghetsteknologi være til nytte for eldre? V/spesialsykepleierne Kristine Skår og Linn Arnesen. Sang v/Bønes menighets barnehage
- 17. oktober: Inntrykk fra Uganda v/Agnethe Mohn, Storetveit menighet
- 21. november: Hva gjør Kirkens Bymisjon i Bergen? v/sogneprest og tidligere gateprest Tor Brekkeflat
- 12. desember (merk dato) Adventskonsert v/Carsten Dyngeland. Lucia-program v/barnehagen

Bevertning, godt fellesskap og allsang. Pris kr. 30,- Kom og treff andre godt voksne på Bønes! ●

Besøker - noe for deg?

Har du tid du kan tenke deg å bruke som besøker?

Som besøker får du en fast person du besøker jevnlig etter avtale, det kan innebære å gå tur, bare prate sammen, følge til lege og liknende. Det vanlige er 1-2 timer i uken/annenhver uke. Du får veiledning og kurs underveis, og treffpunkter med andre besøkere.

Kontakt menighetskontoret, telefon 55 30 81 00. ●

Høsten i menigheten

Høst betyr at vi starter opp igjen mange av de faste aktivitetene i kirken etter sommeren. Her er noe av det du kan være med på.

Babysang

Høsten 2017 er det planlagt 12 datoer for Babysang i Bønes kirke. Oppstart var tirsdag 5. september kl. 11.00. Deretter blir det samling hver tirsdag til samme tid, frem til siste gang som blir tirsdag 28. november. OBS! det blir ikke babysang i skolen sin høstferie som er i uke 41.

Babysang er et åpent tilbud for dere som er hjemme med ett eller flere barn det første leveåret. Barna får stimulanse gjennom sang, musikk og andre mennesker. Kom og ha fellesskap med andre i samme situasjon. Ta med matpakke så har vi kaffe/te og noe å bite i. Som oftest er vi i

kirkerommet oppe, men noen ganger kommer vi også til å være i kjelleren. Se i så fall etter lapp på døren.

Minising

Bønes MiniSing er et barnegospelkor i Bønes menighet. Vi synger kjente og nye barnesanger og midtveis i øvingen er det andakt. Barna er fra 3-6 år (til og med første klasse). Hvert år deltar vi på juletreffest, Bønesdagen og til sammen fire gudstjenester. Vi har også arrangert avslutningskonsert for foreldre og søsken ved slutten av hvert semester. Vi over annenhver torsdag kl. 17.15 - 18.00 i Bønes kirke. Dersom det virker

Tirsdagskonserten Konsert første tirsdag i måneden kl. 21. Organist Carsten Dyngeland inviterer venner til forrykende konserter. Datoene er 5/9, 3/10, 7/11 og 5/12. Følg med på facebook.com/bonesmenighet og egne oppslag for konsertprogrammet utover høsten.

MUR, PUSS OG FLISARBEID • NYBYGG • REHABILITERING

ARTHUR J. THORSEN AS

MURMESTER

www.arthur-thorsen.no

Telefon: 55 32 21 21 • ftn@arthur-thorsen.no

Credokirken

CREDOKIRKEN BOKSHOP

Øvre Kråkenes 49
For åpningstider: 932 56 511
www.credokirken.no

BØKER
MUSIKK
FILMER
GAVEARTIKLER

Fra kakekrigen på Tria.

spennende er det bare å stikke innom en torsdag vi har øvelse og se hva vi holder på med!

Vi startet opp igjen 24. august og har øvelse annenhver uke frem til 30. november.

Tria

Bønes Tria er et tilbud for deg som går i 2.-7. klasse! Vi holder til i Bønes

kirke og samles hver torsdag i kirken kl. 18.15 – 19.30. Oppstart var 24. august, men det er bare å komme selv om du ikke var første gangen!

Denne høsten skal vi sette opp miljø-musikalen «Å, så vakkert!» og ha konsert sammen med Hans Inge Fagervik. I tillegg blir det også «Kakekrigen», Minecraft, Lego, refleksløp og hobbykveld.

Tensing

Bønes Tensing er et åpent tilbud for alle i alderen 13-19 år (8. klasse og oppover). Om du liker å synge, spille instrument, danse, fremføre drama eller bare har lyst til å henge med en fantastisk gjeng ungdommer, så er du hjertelig velkommen til Bønes kirke onsdager 18.00 til ca. 19.45. Sjekk oss ut på Facebook! ●

Trosopplæring

4-årsbok

4-åringene i menigheten får invitasjon i posten til

utdeling av 4-årsbok under familiegudstjenesten 24. september. Minising kommer for å synge på denne gudstjenesten. Familie og faddere er hjertelig velkommen til gudstjeneste denne dagen.

5-årssamlinger

Nytt av året er at vi inviterer 5-åringene til 5-årssamlinger og utdeling av barnebibel. 2. og 16. oktober inviterer vi 5-år-

ingene med familier til samlinger i kirken med lek, fortelling og moro. Samlingene starter 17.30 og er ferdig 18.15. Det blir også invitert til familiegudstjeneste med utdeling av barnebibler søndag 22. oktober klokken 11.00. Invitasjon kommer i posten.

Lys våken

2-3. desember blir det Lys våken-arrangement for 11 åringene. Her skal vi finne

på masse gøy og overnatte i kirken.

Konfirmanter

Konfirmanthoppstart nærmer seg med stormskritt. 3/9 var det presentasjons-gudstjeneste for klubbkonfirmanter. Resten av konfirmanter ble presentert uken etter. Påmeldingen er fortsatt åpen, men for ikke å gå glipp av noe er det lurt å melde seg på så fort som mulig.

BØNES

TANNLEGEPRAKSIS

Øvre Kråkenes 115, 5152 Bønes

☎ 55 12 55 60 facebook.com/tannlegen

Bønesbladet

Annonserer?

Bladet er en av de viktigste kanalene for å spre informasjon om tilbudet i menigheten. Ta kontakt i dag om du vil bidra til dugnaden ved å annonsere!

917 17 655 - steinrr@gmail.com

Menighetskalender

Dåp

Oliver Leander Systad Misje
Thea Fjeld
Siri Urdal Skotheim
Tomine Risberg Bjaadal
Tiril Bele Svartsund
Viljar Kjevik Sætre
Leonora Eltvik Bakketeig

Begravelser

Harald Torleif Seppola
Ragnhild Margrethe
Jensen Larsson
Liv Langvand Ripel
Per Jacob Vigerust
Solveig Elise
Gandrubbakken
Hans Severin Lie

Gudstjenester, Bønes

**17. september kl 11.00,
15. søndag i treenighets-
tiden**
Temagudstjeneste:
«Skaperverket ikke til salgs».
Matt 7,24-28. Nattverd,
Sykkel-VM i Straumeveien,
sykkel-kaffe i kirken.
Kongsvik.

**24. september kl 11.00,
16. søndag i treenighets-
tiden**
Familiegudstjeneste. Mark
7,31-37. Dåp, 4-årsbok, Mini
Sing. Holme.

**1. oktober kl 11.00,
17. søndag i treenighets-
tiden**
Friluftsgudstjeneste, Gull-

stølen. Joh 11,17-29 og 30-
46. Speiderne. Kongsvik.

**8. oktober kl 11.00,
18. søndag i treenighets-
tiden**
Høymesse. Matt 8,14-17.
Dåp, nattverd. Holme.

15. oktober kl 11.00,
Temagudstjeneste: «Frelsen
ikke til salgs». Luk 20,45-
21,4. Dåp, nattverd. Unne-
land.

22. oktober kl 11.00,
20. søndag i treenighetstiden
Familiegudstjeneste. Joh
11,1-5. Dåp, trosopplæring:
5-åringer, TRIA. Unneland.

29. oktober kl 11.00,
Bots- og bønnedag, reforma-
sjonsdag. Høymesse. Luk
13,22-30. Nattverd. Kongs-
vik.

**5. november kl 11.00,
Allehelgensdag**
Matt 5,1-12. Nattverd.
Unneland, Frantzen.

**12. november kl 11.00,
23. søndag i treenighets-
tiden**
Høymesse. Mark 10,28-31.
Dåp, nattverd. Løvenholdt.

19. november kl 11.00,
Temagudstjeneste:
«Menneske ikke til salgs».
Matt 18,1-6.10-14. Nattverd,
Besøk fra NMS. Kongsvik.

**26. november kl 11.00,
Kristi Kongsdag**
Høymesse. Matt 25,31-46.
Dåp, Unneland.

Gudstjenester, Storetveit

**17. september kl. 19.00
16. søndag i treenighets-
tiden**
Temagudstjeneste. Holme.
«Skaperverket ikke til salgs».
Nattverd. Offer: Menighets-
arbeidet.

**24. september kl. 11.00
17. søndag i treenighets-
tiden**
Høymesse. Unneland. Natt-
verd. Offer: Menighetsar-
beidet.

**1. oktober kl 11.00
18. søndag i treenighets-
tiden**
Familiegudstjeneste. Unne-
land. Sansegudstjeneste.
Dåp. Offer: Menighetsar-
beidet.

**8. oktober kl. 11.00,
20. søndag i treenighets-
tiden**
Høymesse. Berit Andersen.
Dåp. Nattverd. Offer Kirkelig
ressurssenter for mishandl-
ede kvinner.

**15. oktober kl.11.00,
21. søndag i treenighets-
tiden**
Høymesse. Holme. Dåp.
Nattverd. Offer: Menighets-
arbeidet.

**22. oktober kl. 19.00,
22. søndag i treenighets-
tiden**
Temagudstjeneste. Kongs-
vik: «Frelsen ikke til salgs».
Offer: TV-aksjonen.

**29. oktober kl.11.00,
bots- og bededag**
Familiegudstjeneste. Holme.
Dåp. Knøttesang deltar. Ut-
deling av 4årsboken. Offer til
Bergens søndagsskolekrets.
Lukas 15,11-32.

29. oktober kl. 19.00
Gudstjeneste med innsett-
else av prost Anne Mathilde
Garmann Klare ved biskop
Halvor Nordhaug. Felles-
gudstjeneste for hele Berg-
ensdalen prosti.

**Søndag 5. november
kl. 17.00, allehelgensdag**
Minnegudstjeneste. Holme.

**12. november kl.11.00,
26. søndag i treenighets-
tiden**
Gudstjeneste. Thor Brekke-
flat. Dåp. Nattverd. Offer:
Stefanusstiftelsen.

**19. november kl.19.00,
domssøndagen/
Kristi kongedag**
Temagudstjeneste. Holme.
«Mennesket ikke til salgs».
Nattverd. Offer: Menighets-
arbeidet.

**3. desember kl 11.00
1. søndag i advent**
Familiegudstjeneste. «Lys-
våken». Unneland. Dåp. Off-
er til menighetsarbeidet.

Kveldstoner i Åpen kirke
Kveldstoner i Åpen kirke har
startet opp igjen etter somm-
eren, og det blir kveldstoner
hver onsdag. Etterpå er alle
som velkommen til kvelds-
mat på menighetshuset.

Giver- glede ...

Bønes kirke ble bygget med inn-
samlede midler. Bønesfolket ga så
det monnet og gjorde en drøm til
virkelighet.

For at menigheten skal utvikle seg vid-
ere, og nå stadig flere mennesker er
det viktig å ha en sunn økonomi i
bunn. Så meld deg som fast giver og
vær med på å utvikle kirken videre!

Den enkleste måten å bli med i Giver-
glede på, er å legge inn et fast månedlig
beløp i nettbanken - da går det hele av
seg selv. Du bruker kontonummer
3411.26.36406, skriver mottaker

«Giverglede» og velger beløpet selv.
Du kan også betale med VIPPS med
søkeord Giverglede.

Kontakt Per Røen hvis du har spørs-
mål. p-roen@online.no -
tlf. 414 19 226

